

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
MD-2004, mun. Chișinău,
str. M. Viteazul 2

bir. 509 (022) 29-50-95

nr. 3-463/16
27.04.2016

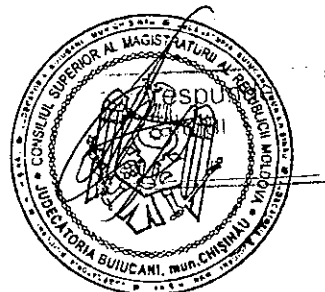
Domnului Alexandru TĂNASE,
Președinte al Curții Constituționale

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit.a),g) din Constituție, Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Vă expediem sesizarea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Proalfa-Service", pentru controlul constituționalității art. 19 alin. 5 din Legea nr. 303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Anexă: actul de sesizare -11 file;
încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27.04.2016 -3 file.

Cu înalte considerațiuni,

Vicepreședintele Judecătoriei Buiucani,
mun. Chișinău

Aliona Danilov

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA			
INTRARE NR. <u>539</u>			
<u>3</u>	<u>05</u>	<u>20</u>	<u>16</u>

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire SRL „Proalfa-Service”, în numele căreia acționează Moscalu Valeriu.
2. Prenume.....
3. Funcția Administrator.
4. Adresa mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 75/16, MD-2071.
5. Tel./fax 022 589 274.
6. Numele și prenumele reprezentantului Carapunari Alexandru.
7. Ocupația reprezentantului Avocat.
8. Adresa reprezentantului BAA „Avornic și Partenerii”, mun. Chișinău, str. Șciusev, 31 MD-2001.
9. Tel. 068244497. 10. Fax 022 542 742.
- 11.alex22-06@mail.ru.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Onorată Curte,

SRL „Proalfa-Service” invocă în fața DVS., excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19, alin. 5 din Legea nr. 303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (în vigoare din 14.09.2014).

Prevederea dată sună în felul următor: „În localitățile care dispun de sisteme publice de alimentare cu apă ai căror consumatori sînt asigurați cu apă în volum deplin se interzice forarea de noi fîntîni arteziene și exploatarea celor existente pentru utilizarea apelor subterane, cu excepția cazurilor în care se obține acordul operatorului coordonat cu autoritatea administrației publice locale cînd: a) este necesară crearea surselor de rezervă pentru alimentarea cu apă a obiectelor de importanță strategică și pentru funcționarea normală a acestora în situații excepționale; b) cerințele de apă ale consumatorului nu pot fi acoperite integral de către operator”.

Parlamentul Republicii Moldova, la data de 13.12.2013, a adoptat în lectură finală Legea nr. 303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Această Lege, a intrat în vigoare la data de 14.09.2014.

Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. Onorată Curte,

SRL „Proalfa-Service” este o persoană juridică cu scop lucrativ, înființată în anul 2001 și care printre principalele genuri de activitate desfășoară următoarele: Eliminarea deșeurilor și a apelor uzate, asanare, salubritate și activități similare; Alte activități de servicii individuale; Captarea, epurarea și distribuția apelor.

Informația de mai sus este confirmată prin Certificatul de înregistrare a întreprinderii, precum și prin Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice anexate la dosar.

SRL „Proalfa-Service”, dispune în proprietate de Fântâna arteziană nr. 4751, fapt confirmat prin Pașaportul tehnic al acesteia.

În privința ei, aceasta dispune de proprietate încă din anul 2001 și la moment beneficiază de următoarele acte permissive: Autorizația de folosință specială a apei AE nr. 0030, valabilă până la 16.05.2016, eliberată de Agenția ecologică Chișinău; Autorizația sanitară de funcționare nr. 11517, valabilă până la 01.09.2016, eliberată de Centrul de Sănătate publică mun. Chișinău.

SA „Apă-Canal Chișinău” conform deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 2/3 din 23.05.2002 execută atribuția de coordonare a activității întreprinderilor, în ce privește exploatarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă descentralizată (puțuri arteziene).

Pe parcursul activității sale, SRL „Proalfa-Service”, a fost implicată în numeroase procese judiciare cu ultima, care au avut ca obiect recunoașterea ilegalității refuzului de a coordona exploatarea puțului artezian nr. 4751, aflat în proprietatea sa, precum și obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” de a asigura folosirea acestui obiect.

Cu titlu exemplificativ, am prezentat următoarele hotărâri judecătorești: Hotărârea Curții de apel Chișinău din 29.05.2007, emisă în dosarul nr. 3-732/07; Decizia irevocabilă a Curții de apel Chișinău din 25.03.2010, pronunțată în cauza de contencios administrativ nr. 3r-165/10.

SRL „Proalfa-Service”, s-a adresat cu o cerere SA „Apă-Canal Chișinău”, înregistrată la la data de 11.11.2015, prin care a solicitat executarea următoarei obligații: - Coordonarea exploatarei puțului artezian nr. 4751, aflat în proprietatea sa.

Prin Răspunsul nr. 1200/6642 din 27.11.2015, recepționat de SRL „Proalfa-Service”, la data de 01.12.2015, SA „Apă-Canal Chișinău”, a refuzat în satisfacerea cerinței anterior înaintate.

Am sesizat Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău cu acțiunea SRL „Proalfa-Service” (reclamantă) către SA „Apă-Canal Chișinău” (pârta) și care are ca obiect recunoașterea ca fiind ilegal a refuzului ultimei, expus în Răspunsul nr. 1200/6642 din 27.11.2015 cu obligarea acesteia de a coordona exploatarea puțului artezian nr. 4751.

În Răspunsul nr. 1200/6642 din 27.11.2015 pârta, direct, invocă art. 19, alin. 5 din Legea nr. 303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (în vigoare din 14.09.2014).

În opinia autorului sesizării această prevedere din Legea dată este aplicabilă, în acest litigiu.

În rezultatul exercitării dreptului de a ridica excepția de neconstituționalitate, SRL „Proalfa-Service”, solicită ca Înalta Curte, să verifice constituționalitatea art. 19, alin. 5 din Lege, având la bază următoarele motive.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI. PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14. Autorul sesizării consideră că art. 19, alin. 5 din Legea nr. 303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (în vigoare din 14.09.2014), contravine mai multor norme constituționale, dar și Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale după cum urmează:

I. Art. 9, alin. 3 care prevede că – Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.

II. Art. 16, alin. 2: Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

III. Art. 46, alin. 1: Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

IV. Art. 126, alin. 1: Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

În opinia autorului sesizării art. 19, alin. 5 din Legea dată contravine, grav, prevederilor constituționale, sus-citate din următoarele motive:

I. Prin această prevedere se încalcă principiul constituțional potrivit căruia piața și concurența loială sînt factori de bază ai economiei naționale.

Prin această normă legislativă, legiuitorul a instituit un monopol al regiilor respective, care sînt create fie de autoritățile administrației publice locale, fie anumitor subiecți le sînt delegate aceste sarcini.

Datorită monopolului respectiv, evident că toate beneficiile serviciului public de alimentare cu apă, se concentrează în mîinile unui grup restrîns de persoane, care prin conduita lor, prin acțiunile sale, își impun, unilateral, voința, fără ca consumatorii finali, să dispună de posibilitatea de a-și alege liber prestatorul acestui serviciu, inclusiv în funcție de tariful pentru prestarea sa.

Pe teritoriul mun. Chișinău, spre exemplu, există mai multe fîntîni arteziene, care pot alimenta cu apă potabilă sau menajeră la aceeași parametri ca și cea furnizată de SA „Apă-Canal Chișinău”.

Desigur, acest fapt, nu exclude un control al calității apei furnizate din fîntînile arteziene, prin servicii de stat specializate.

Făcînd și o analiză comparativă, SRL „Proalfa-Service”, a identificat că în România, de pildă, apa potabilă, poate fi furnizată prin rețele publice, de la diferiți prestatori, în baza unor autorizații și, respectîndu-se controlul calității.

Același lucru există și în Federația Rusă.

Planul de acțiuni al Uniunii Europene, spre care tind și Republica Moldova, dictează că politica antimonopol previne tendința firmelor de a controla prețurile sau piețele.

În baza Tratatului de la Amsterdam privind instituirea Uniunii Europene, politica în domeniul concurenței este reglementată, în special, prin articolele 2, 3, 12, 31, 36, 73, 80, 81, 82, 85, 86, 87, 88, 92, 93, care privesc atît cadrul general, cît și mecanismele concurențiale în Piața Unică (a bunurilor, serviciilor, capitalului și forței de muncă) cu un accent special pe piața bunurilor, respectiv: protecția împotriva practicilor anticoncurențiale.

Promovată riguros și instituționalizată prin reglementări și organisme, politica concurenței în Uniunea Europeană a căpătat astăzi dimensiunile necesare pentru a deveni condiția hotărîtoare a funcționării economiei de piață.

Pînă la urmă, beneficiarul unei asemenea politici a creării mediului concurențial normal și a protecției concurenței este consumatorul.

În opinia reclamantei, art. 19, alin. 5 din Lege, joacă un rol distructiv atît pentru economia Republicii Moldova, cît și prezintă inserțiuni, în relațiile sociale, la nivel de reglementare a raporturilor cu consumatorii.

Ori, regia de alimentare cu apă, niciodată, nu va fi interesată să-și dea acordul la forarea fântinii arteziene sau la exploatarea uneia existente, atât timp, cât prin voință proprie și unilaterală, va determina consumatorul, să se asigure cu apă exclusiv din sistemul public de alimentare cu apă.

2. Prin această normă juridică, legiuitorul a plasat într-o poziție de inegalitate regiile de alimentare cu apă din sistemul public cu alte subiecte de drept care intenționează să foreze fântini arteziene sau să exploateze pe cele existente, pentru a le utiliza spre exemplu, la nivel de unitate (în acest caz, nu se cere autorizarea activității date prin licență, pentru că acest act permisiv este necesar în cazul furnizării serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare la nivel de regiune, raion, municipiu, oraș și, după caz, sat, comună).

Așadar, efectiv, un monopolist dictează, prin decizie proprie, voința sa unilaterală.

Atragem atenția Înaltei Curți asupra faptului că dacă operatorul desemnat, nu-și va da acordul, persoana nu va putea să foreze o fântină arteziană sau să exploateze una existentă, decât respectându-se anumite condiții restrictive, existența cărora tot timpul va putea fi pusă în lumină interpretărilor dubioase și eronate, care nu vor putea fi corectate nici de instanțele de contencios administrativ, la verificarea legalității răspunsului regiei.

Prin declararea neconstituționalității art. 19, alin. 5 din Lege, vor fi puse pe poziții de egalitate toți actorii prestatori ai acestui gen de serviciu, inclusiv cei pentru care nu se cere licența respectivă, fiindcă distribuția apei poate avea loc și doar la nivel de unitate.

3. Dispoziția de la art. 19, alin. 5 din Legea dată încalcă și dreptul de proprietate al persoanelor.

Astfel, de pildă, proprietarul fântinii arteziene, după cum este SRL „Proalfa-Service”, nu o poate exploata, fiind determinat prin efectul Legii date, să se alimenteze cu apă din sistemul public de alimentare cu apă, serviciu care este prestat de SA „Apă-Canal Chișinău” și să înceteze utilizarea efectivă a bunului său.

Nu este clară poziția legiuitorului, la instituirea unui control atât de riguros asupra proprietății persoanei, decât se crează impresia că a fost legiferat un interes corporativ al cuiva. Ori, am propune Înaltei Curți să analizeze situația dată și sub următorul aspect: de exemplu, un agent economic într-o localitate din cauza lipsei sistemului public de alimentare cu apă, se lansează într-o afacere legată de forarea fântinii arteziene ca să asigure consumatorii cu apă. Ulterior, SA „Apă-Canal Chișinău”, de pildă, lansează un sistem de alimentare cu apă, și utilizând această normă legală, interzice agentului economic să furnizeze apă din fântină arteziană, punând sub semnul întrebării toate investițiile făcute.

SRL Proalfa-Service, a făcut investiții în sonda arteziană; acesta este un bun, pe care la moment nu-l poate utiliza din cauza acestei prevederi legale: mai mult nu poate furniza apă din aceasta altor rezidenți ai complexului imobiliar din mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 75, prin ce nu poate obține beneficiile acestui serviciu.

Prin urmare, se încalcă și art. 1 din Primul Protocol Adițional la CEDO care precizează că „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

Rolul statului, trebuie să rezulte, exclusiv, în a asigura prin adoptare de legi, realizarea interesului general al poporului. În plus, prin aceste dispoziții, statul încalcă angajamentele asumate prin art. 8, alin. 1 din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi din 03.01.1992 (egalitatea în tratament juridic și economic a tuturor întreprinderilor).

Ori, la caz, pe de o parte, se încalcă dreptul de proprietate al proprietarului fântinii arteziene prin interzicerea exploatării ei, iar, pe de altă parte, consumatorul, nu are posibilitate de a alege un anumit furnizor din cauza practicii monopoliste a regiei date. Prin efectul acestei Legi, de facto și de jursigură protejarea intereselor unei anumite regii.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notiței Explicative)

15. Pornind de la cele expuse mai sus, SRL „Proalfa-Service” SOLICITĂ Curții Constituționale:

1. Să admită prezenta Sesizare;
2. Să adopte o Hotărîre prin care să se declare neconstituțională prevederea din art. 19, alin. 5 din Legea nr. 303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, expusă în felul următor: *„În localitățile care dispun de sisteme publice de alimentare cu apă ai căror consumatori sînt asigurați cu apă în volum deplin se interzice forarea de noi fîntîni arteziene și exploatarea celor existente pentru utilizarea apelor subterane, cu excepția cazurilor în care se obține acordul operatorului coordonat cu autoritatea administrației publice locale cînd: a) este necesară crearea surselor de rezervă pentru alimentarea cu apă a obiectelor de importanță strategică și pentru funcționarea normală a acestora în situații excepționale; b) cerințele de apă ale consumatorului nu pot fi acoperite integral de către operator”.*

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notifica Explicativă)

16. La moment, autorul sesizării nu invocă date suplimentare.

Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. a) Copia extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice în privința SRL „Proalfa-Service”;

b) Copia procurii pe numele avocatului, Carapunari Alexandru;

c) Copia licenței de avocat.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

A se vedea capitolul VIII al Notăii Explicative)

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul mun. Chișinău.

Data 27.04.2016.

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Dosarul nr. 3-463/16
14-2972-04032016

ÎNCHEIERE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Aliona Danilov
Viorica Verega

examinând în sediul instanței, în ședință publică cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă în ordinea contenciosului administrativ de Societatea cu Răspundere Limitată ” Proalfa-Service” împotriva Societății pe Acțiuni ”Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Protecția Concurenței privind contestarea refuzului ,

c o n s t a t ă:

Pe rol la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău se află pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă în ordinea contenciosului administrativ de Societatea cu Răspundere Limitată ” Proalfa-Service” împotriva Societății pe Acțiuni ”Apă-Canal Chișinău” , intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Protecția Concurenței privind contestarea refuzului pîrîtului de a coordona exploatarea puțului artezian nr. 4751, aflat în proprietatea Societății reclamante și obligarea pîrîtului de a coordona acest proces.

În cadrul ședinței de judecată reprezentantul reclamantului Societății cu Răspundere Limitată ” Proalfa-Service”, avocatul Carapunarli Alexandru a înaintat un demers de ridicare a excepției de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității prevederilor art. 19 alin. (5) din Legea nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (în vigoare din 14.09.2014).

În ședința de judecată reprezentantul pîrîtului Societății pe Acțiuni ”Apă-Canal Chișinău” Parascovia Frumusachi (procura nr. 01-1 din 05.01.2015) a menționat că lasă la discreția instanței soluția pe marginea demersului dat.

Aceeași opinie a fost exprimată și de către reprezentantul intervenientului accesoriu Popovschi Oleg (procura nr.26 din 07.05.2015).

Audiind reprezentantul reclamantului, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de reclamant reeșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (3) CPC, din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă.

Conform Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Drept urmare a celor justificate, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, fiind o lege organică, excepția a fost ridicată de către reclamant Societatea cu Răspundere Limitată ” Proalfa-Service” prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă .

În conformitate cu art. 260 alin. (1) lit.e) CPC, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. art. 12¹, 260, 263 CPC, instanța de judecată,-

dispune:

Se ridică excepția de neconstituționalitate depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ” Proalfa-Service” , pentru controlul constituționalității art. 19 alin. (5) din Legea nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare .

Se remite după competență Curții Constituționale sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Proalfa-Service" împotriva Societății pe Acțiuni "Apă-Canal Chișinău", intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Protecția Concurenței privind contestarea refuzului.

Procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Proalfa-Service" împotriva Societății pe Acțiuni "Apă-Canal Chișinău", intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Protecția Concurenței privind contestarea refuzului se suspendă.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, atât cât durează suspendarea procesului, prin intermediul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Președinte de ședință,
judecător

Aliona Danilov

